

Το έργο της Αντιγόνης Κεφαλά

Ο Ζωγράφος
και συγγραφέας
Γιώργος Μιχελακάκης

Ο Κόσμος δημοσιεύει σε συνέχειες, το βιβλίο του Γιώργου Μιχελακάκη: «Η Ελπίδα σε Κρίση, Κουλτούρα και Τέχνη στην εποχή της παγκοσμιοποίησης» που εξετάζει τη διαδρομή των Ελλήνων μεταναστών της Αυστραλίας, στην τέχνη, κατά την περίοδο από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο μέχρι της ημέρες μας.

Το βιβλίο κυκλοφόρησε το 2017 από τις εκδόσεις ΕΟΘΗΝΟΝ. Όποιος επιθυμεί να παραγγείλει το βιβλίο μπορεί να επικοινωνήσει με τον συγγραφέα στα EMAIL gmichelpaint@gmail.com ή eothinon@gmail.com. Για σχόλια και παρατηρήσεις μπορείτε να στείλετε email στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις gmichelpaint@gmail.com ή kosmos@kosmos.com.au ή επιστολή στην διεύθυνση Kosmos Newspaper, 654 New Canterbury Road, Hurlstone Park NSW 2193.

Τελικά ο ενθουσιασμός του κόσμου και το βάσανο του ατόμου που προσπαθεί να εκφραστεί, είναι δύο παράλληλες γραμμές που συναντώνται δημόσια, μόνο όταν υπάρχουν πολιτικές σκοπιμότητες. Ή μήπως υπάρχει και ένα άλλο επίπεδο συνάντησης;

Μέρος ο'

Η δομή και το στυλ, δ

Και παρακάτω σε άλλο ημερολόγιο, σχολιάζει με απαράμιλλα ελλειπτικό τρόπο την αυστραλιανή καλλιτεχνική σκηνή, παραλληλίζοντάς την με την αμερικάνικη πραγματικότητα, με την ευκαιρία ενός ντοκιμαντέρ για τη ζωή του Jackson Pollock.

“A documentary on Pollock, his friends very good, elderly now. Analytical point by critics, biographers, curators, how he became a myth, the art scene in America needed an American hero. All the Abstract Expressionist at the time were foreign borne. De Kooning, Rothko, Gorki. Pollock was the only one from Wyoming. They needed a name and they found it. Quoting one biographer, “It finally destroyed him, this terrible attention that he became dependent on, but which constantly demanded more and more production from him, was never satisfied...”

Και στο τελευταίο δημοσιευμένο ημερολόγιο, η Κεφαλά σχολιάζει μια τηλεοπτική εκπομπή στο SBS για τη ζωή του Ρώσου κινηματογραφιστή Andrei Tarkovsky. Γράφει:

“...And then Rublev, that I saw many

years ago and how remained in me as a magnificent achievement. The construction of the gigantic bell by the young adolescent boy, trying to survive among plagues, killings, fears of reprisals, materials that he yet did not know to find, how to handle.

A construction that involved an army of men, and finally the fear that it not ring, have no resonance. When it does, the enthusiasm of the people, but he and the monk, Rublev, are left penniless on the empty road and have to take the hazardous journey again”.

Τελικά ο ενθουσιασμός του κόσμου και το βάσανο του ατόμου που προσπαθεί να εκφραστεί, είναι δύο παράλληλες γραμμές που συναντώνται δημόσια, μόνο όταν υπάρχουν πολιτικές σκοπιμότητες. Ή μήπως υπάρχει και ένα άλλο επίπεδο συνάντησης; Η Κεφαλά στο ποίημα Θύμηση από τη συλλογή Η Ξένη, παραθέτει τη φράση από την Αντιγόνη του Σοφοκλή: «Φτάνει να ξέρω πως με χαίρονται αυτοί που πρέπει»...

Το έργο της Α. Κεφαλά σίγουρα δονείται από την τεράστια μοναξιά, που το σύγχρονο άτομο νοιώθει μέσα στον πολιτισμό, από τον όλο και πιο έντονο διαχωρισμό μεταξύ δημόσιας και ιδιωτικής σφαίρας. Από την ασυμμετρία μεταξύ του «Εγώ», του «Εσύ» και του «Εμείς». Όμως παρ' όλα αυτά, το έργο αυτό δεν διολισθαίνει στον ελιτίστικο αναχωρητισμό, στην απόρριψη

και μεμφίμοιρη κριτική του κοινωνικού που φτάνει συνήθως στην ειρωνεία. Αντίθετα στο έργο της γίνεται προσπάθεια να κρατηθεί στο Εμείς, σε μια ερωτική σχέση με το Άλλο. Το Εμείς αποτελεί μια ενοποιητική κατάσταση, όπου διασώζεται το ίχνος μιας παρουσίας του Είναι, εκεί που σήμερα, βρίσκεται συστηματικά χαμένο από την κυριαρχία του Εγώ.

Όπως είδαμε, το έργο της Α. Κεφαλά περιέχει τα υφολογικά χαρακτηριστικά στοιχεία του καλλιτεχνικού μοντερνισμού, τα οποία εκφράζουν το αίσθημα του κατακερματισμού του ατόμου, την αβεβαιότητα και το εφήμερο. Παράλληλα μέσα στην αγωνία και την αβεβαιότητά του, το έργο της δείχνει πως έχει απορριφθεί η καθολικότητα που θεμελιώνεται στο θεό. Για την Κεφαλά, η καθολικότητα θεμελιώνεται στον ουμανισμό και στις μυθολογικές αφηγήσεις, τις οποίες μόνον η τέχνη έχει τη δύναμη να αποκαλύπτει και να κατασκευάζει. Η τέχνη αντικαθιστά το απόλυτο, ως η θεμελιώδης περιγραφή της ανθρώπινης ύπαρξης. Συμφωνεί με τον Nietzsche ότι «ο θεός έχει πεθάνει», και ότι δεν υπάρχει καθολικότητα πέρα από τον κυρίαρχο ανθρώπινο λόγο, ο οποίος αποκαλύπτει την ιδιαίτερη θέση του υποκειμένου αποχωρισμένου βασανιστικά από τον κόσμο.

Στην επόμενη έκδοση:
Κωνσταντίνα Τουρβά